

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ZDROWIA¹⁾**

z dnia 2012 r.

**zmieniające rozporządzenie w sprawie badań lekarskich i psychologicznych osób
ubiegających się o wydanie licencji oraz posiadających licencję pracownika ochrony
fizycznej**

Na podstawie art. 34 ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia (Dz. U. z 2005 r. Nr 145, poz. 1221, z późn zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 23 marca 1999 r. w sprawie badań lekarskich i psychologicznych osób ubiegających się o wydanie licencji oraz posiadających licencję pracownika ochrony fizycznej (Dz. U. Nr 30, poz. 299 oraz z 2000 r. Nr 81, poz. 917) wprowadza się następujące zmiany:

¹⁾ Minister Zdrowia kieruje działem administracji rządowej - zdrowie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Zdrowia (Dz. U. Nr 248, poz. 1495 i Nr 284, poz. 1672).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 90, poz. 757, z 2006 r. Nr 104, poz. 708, z 2008 r. Nr 171, poz. 1055 i Nr 180, poz. 1112, z Dz. U. z 2009 r. Nr 98, poz. 817, z 2010 r. Nr 47, poz. 278, Nr 182, poz. 1228 i Nr 229, poz. 1496 oraz z 2011 r. Nr 106, poz. 622, Nr 170, poz. 1015 i Nr 171, poz. 1016.

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 113, poz. 717, z 1999 r. Nr 99, poz. 1152, z 2000 r. Nr 19, poz. 239, Nr 43, poz. 489, Nr 107, poz. 1127 i Nr 120, poz. 1268, z 2001 r. Nr 11, poz. 84, Nr 28, poz. 301, Nr 52, poz. 538, Nr 99, poz. 1075, Nr 111, poz. 1194, Nr 123, poz. 1354, Nr 128, poz. 1405 i Nr 154, poz. 1805, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, Nr 135, poz. 1146, Nr 196, poz. 1660, Nr 199, poz. 1673 i Nr 200, poz. 1679, z 2003 r. Nr 166, poz. 1608 i Nr 213, poz. 2081, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 99, poz. 1001, Nr 120, poz. 1252 i Nr 240, poz. 2407, z 2005 r. Nr 10, poz. 71, Nr 68, poz. 610, Nr 86, poz. 732 i Nr 167, poz. 1398, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 133, poz. 935, Nr 217, poz. 1587 i Nr 221, poz. 1615, z 2007 r. Nr 64, poz. 426, Nr 89, poz. 589, Nr 176, poz. 1239, Nr 181, poz. 1288 i Nr 225, poz. 1672, z 2008 r. Nr 93, poz. 586, Nr 116, poz. 740, Nr 223, poz. 1460 i Nr 237, poz. 1654, z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 56, poz. 458, Nr 58, poz. 485, Nr 98, poz. 817, Nr 99, poz. 825, Nr 115, poz. 958, Nr 157, poz. 1214 i Nr 219, poz. 1704, 2010 r. Nr 105, poz. 655, Nr 135, poz. 912, Nr 182, poz. 1228, Nr 224, poz. 1459, Nr 249, poz. 1655 i Nr 254, poz. 1700 oraz z 2011 r. Nr 36, poz. 181, Nr 63, poz. 322, Nr 80, poz. 432 i Nr 144, poz. 855, Nr 149, poz. 887 i Nr 232, poz. 1378.

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 96, poz. 959, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i Nr 104, poz. 711, z 2007 r. Nr 176, poz. 1238, z 2008 r. Nr 195, poz. 1199, z 2009 r. Nr 168, poz. 1323, z 2010 r. Nr 164, poz. 1108 i Nr 127, poz. 857 oraz z 2011 r. Nr 38, poz. 195 i Nr 217, poz. 1280.

1) § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Jednostką uprawnioną do przeprowadzania badań lekarskich, o których mowa w § 2, oraz wydawania orzeczeń lekarskich jest lekarz, który posiada:

1) uprawnienia do wykonywania badań profilaktycznych zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 229 § 8 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.³⁾),

2) dodatkowe kwalifikacje wymagane do przeprowadzania badań lekarskich uzyskane zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 15 ust. 7 ustawy z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji (Dz. U. z 2004 r. Nr 52, poz. 525, z późn. zm.⁴⁾)

- zwany dalej „lekarzem”.”;

2) w § 4:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Wnioski, o których mowa w ust. 1 i 2, wnosi się do lekarza, o którym mowa w § 3.”,

b) dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Złożenie przez pracodawcę wniosku o przeprowadzenie badań, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 2, uznaje się za równoznaczne ze spełnieniem obowiązków pracodawcy w zakresie wykonywania wstępnych i okresowych badań lekarskich, o których mowa w art. 229 § 1 i 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy.”;

3) w § 5 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Badanie psychologiczne przeprowadza psycholog uprawniony zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 15 ust. 7 ustawy z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji.”;

4) § 6 otrzymuje brzmienie:

„§ 6. Badanie lekarskie obejmuje:

1) badanie ogólne stanu zdrowia obejmujące w szczególności ocenę układu krążenia, układu ruchu i układu nerwowego;

2) badania specjalistyczne:

a) okulistyczne,

b) psychiatryczne;

3) inne badania specjalistyczne i badania pomocnicze, zlecone przez lekarza, jeżeli stwierdzi, że jest to niezbędne dla prawidłowej oceny stanu zdrowia osoby ubiegającej się o wydanie lub posiadającej licencję pracownika ochrony fizycznej.”;

5) po § 8 dodaje się § 8a w brzmieniu:

„§ 8a. 1. Osoba badana lub pracodawca kierujący na badania może wystąpić z wnioskiem o przeprowadzenie ponownego badania lekarskiego do wojewódzkiego ośrodka medycyny pracy, właściwego ze względu na miejsce zamieszkania osoby badanej.

2. Wniosek o przeprowadzenie ponownego badania lekarskiego wnosi się pisemnie, w terminie 14 dni od dnia otrzymania orzeczenia lekarskiego, o którym mowa w § 7 ust. 1, za pośrednictwem lekarza, który wydał to orzeczenie.

3. Orzeczenie lekarskie wydane po przeprowadzeniu ponownego badania lekarskiego jest ostateczne.”;

6) § 9 otrzymuje brzmienie:

„§ 9. Orzeczenie, o którym mowa w § 7-8a, wpisuje się do ewidencji tych orzeczeń prowadzonej przez lekarza.”;

7) § 12 otrzymuje brzmienie:

„§ 12. 1. Opłata za badania lekarskie i psychologiczne wynosi 250 zł.

2. Stawkę opłaty, o której mowa w ust. 1, za usługi wykonywane przez podatników będących płatnikami podatku od towarów i usług zobowiązanych do rozliczenia podatku od towarów i usług, podwyższa się o kwotę tego podatku obliczoną przy zastosowaniu obowiązującej, w dniu wykonania badań, odpowiedniej stawki podatku od towarów i usług.

3. Przepisu ust. 2 nie stosuje się do osób, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 2”;

8) uchyla się § 13;

9) uchyla się załącznik nr 1;

10) załącznik nr 2 do rozporządzenia otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 1 do niniejszego rozporządzenia;

11) załącznik nr 3 do rozporządzenia otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 2 do niniejszego rozporządzenia.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER ZDROWIA

w porozumieniu:

MINISTER SPRAW WEWNĘTRZNYCH

MINISTER FINANSÓW

ZAŁĄCZNIK Nr 1

WZÓR

OPINIA PSYCHOLOGA

W wyniku badania psychologicznego przeprowadzonego na podstawie §
rozporządzenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 23 marca 1999 r. w sprawie
badań lekarskich i psychologicznych osób ubiegających się o wydanie licencji oraz
posiadających licencję pracownika ochrony fizycznej (Dz. U. Nr 30, poz. 299, z 2000 r. Nr 81,
poz. 917 oraz z 2012 r. poz.)

Pan/Pani

.....

(imię i nazwisko)

numer PESEL, a w przypadku osoby
nieposiadającej numeru PESEL – nazwę i numer dokumentu potwierdzającego tożsamość

.....

(adres miejsca zamieszkania)

1) ocena poziomu umysłowego

.....

2) ocena osobowości z uwzględnieniem funkcjonowania w sytuacjach trudnych

.....

.....

3) ocena poziomu dojrzałości społecznej

.....

OPINIA KOŃCOWA

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(miejsceowość, data)

(podpis i pieczęć psychologa)

WZÓR

ORZECZENIE LEKARSKIE

.....(numer)/..... (rok)

Na podstawie § rozporządzenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 23 marca 1999 r. w sprawie badań lekarskich i psychologicznych osób ubiegających się o wydanie licencji oraz posiadających licencję pracownika ochrony fizycznej (Dz. U. Nr 30, poz. 299 r., z 2000 r. Nr 81, poz. 917 oraz z 2012 r. poz....)

stwierdzam

Pani/Pan

.....

(imię i nazwisko)

numer PESEL, a w przypadku osoby nieposiadającej numeru PESEL – nazwę i numer dokumentu potwierdzającego tożsamość;

.....

(adres miejsca zamieszkania)

1) posiada zdolność fizyczną i psychiczną do wykonywania zadań pracownika ochrony fizycznej*)

2) nie posiada zdolności fizycznej i psychicznej do wykonywania zadań pracownika ochrony fizycznej*)

Termin następnego badania

.....

(miejsowość, data)

.....

(pieczęć lekarska)

Pouczenie:

1. Od orzeczenia lekarskiego osobie badanej i pracodawcy przysługuje prawo złożenia wniosku o przeprowadzenie ponownego badania lekarskiego do wojewódzkiego ośrodka medycyny pracy, właściwego ze względu na miejsce zamieszkania osoby badanej. Wniosek o przeprowadzenie ponownego badania składa się w terminie 14 dni od dnia otrzymania orzeczenia lekarskiego za pośrednictwem lekarza, który je wydał.
2. Orzeczenie lekarskie wydane po przeprowadzeniu ponownego badania lekarskiego jest ostateczne.

*) Niepotrzebne skreślić

UZASADNIENIE

Zgodnie z upoważnieniem ustawowym zawartym w art. 34 ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia (Dz. U. z 2005 r. Nr 145, poz. 1221, z późn. zm.) minister właściwy do spraw zdrowia został zobowiązany do określenia w drodze rozporządzenia zasad, zakresu, trybu i częstotliwości przeprowadzania badań lekarskich i psychologicznych osób ubiegających się o wydanie licencji oraz posiadających licencję pracownika ochrony fizycznej, jednostek uprawnionych do przeprowadzania badań oraz wzorów druków stosowanych w związku z tymi badaniami, jak również wysokości i trybu wnoszenia opłat za te badania.

W projekcie rozporządzenia zrezygnowano z wykazu instytucji uprawnionych do przeprowadzania badań, stanowiącego załącznik nr 1 do rozporządzenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 23 marca 1999 r. w sprawie badań lekarskich i psychologicznych osób ubiegających się o wydanie licencji oraz posiadających licencję pracownika ochrony fizycznej (Dz. U. Nr 30, poz. 299, z późn. zm.), poprzez wprowadzenie przepisu, że jednostkami uprawnionymi do przeprowadzania badań osób ubiegających się o licencję pracownika ochrony fizycznej oraz posiadających licencję pracownika ochrony fizycznej są lekarze, którzy posiadają:

- 1) uprawnienia do wykonywania badań profilaktycznych, o których mowa w art. 229 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.);
- 2) dodatkowe kwalifikacje wymagane do przeprowadzenia badań lekarskich i psychologicznych uzyskane zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 15 ust. 7 ustawy z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji (Dz. U. z 2004 r. Nr 52, poz. 525, z późn. zm.).

Wprowadzone zmiany spowodują ograniczenie negatywnych bądź patologicznych zjawisk uniemożliwiających rozwój rynku w drodze konkurencyjności.

Ponadto, rozwiązanie takie pozwoli przeprowadzać przedmiotowe badania lekarzom (jednostkom) spełniającym wymagania określone w ww. regulacji, a nie tylko tym, którzy zgodnie z obowiązującymi przepisami są zatrudnieni w instytucjach wymienionych w wykazie. Jest to zgodne z przepisem art. 32 Konstytucji RP, w którym została zawarta zasada równości wobec prawa.

Należy także podkreślić, że w obecnym porządku prawnym w ponad 20 aktach prawnych, regulujących procedury orzekania o zdolności do wykonywania określonych zawodów, prac lub czynności, uprawnienia do przeprowadzania badań nadano określonym osobom fizycznym, w szczególności lekarzom czy psychologom posiadającym odpowiednie kwalifikacje.

W § 4 dodano ust. 4, którego celem było sformułowanie takiego przepisu, aby osoba zatrudniona na stanowisku pracownika ochrony nie musiała przechodzić profilaktycznego badania lekarskiego wymaganego przepisami art. 229 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r.- Kodeks pracy, jak również badania przeprowadzanego przez lekarza medycyny pracy, co skutkowałoby koniecznością przechodzenia dwóch niezależnych od siebie badań. Takie rozwiązanie zastosowano już w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz. U z 2004 r. Nr 204, poz. 2088, z późn. zm.), gdzie kierowca (zawodowy) przechodzi jedno badanie okresowe wykonane przez lekarza posiadającego zarówno uprawnienia do badań kierowców, jak i do badań wynikających z art. 229 Kodeksu pracy.

W wyniku rezygnacji z wykazu jednostek uprawnionych do przeprowadzania badań, w § 5 ust. 3 rozporządzenia, określono, że badanie psychologiczne przeprowadza psycholog uprawniony zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 15 ust. 7 ustawy z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji.

W § 6 dotyczącym badania lekarskiego odstąpiono od przeprowadzania obligatoryjnego badania specjalistycznego neurologicznego i psychiatrycznego, dając jednocześnie lekarzowi możliwość ich przeprowadzenia w ramach badań dodatkowych, w przypadku stwierdzenia, że są one niezbędne dla prawidłowej oceny stanu zdrowia osoby ubiegającej się o wydanie lub posiadającej licencję pracownika ochrony fizycznej.

Po § 8 dodano § 8a, który wprowadza tryb odwoławczy, w przypadku gdy osoba badana lub pracodawca kierujący na badania, którzy nie zgadzają się z treścią orzeczenia lekarskiego, mogą wystąpić z wnioskiem o przeprowadzenie ponownego badania lekarskiego do wojewódzkiego ośrodka medycyny pracy, właściwego ze względu na miejsce zamieszkania osoby badanej.

W wyniku rezygnacji z przeprowadzania obligatoryjnych badań przez specjalistę neurologa i otolaryngologa zmniejszono wysokość łącznej opłaty za badania lekarskie i psychologiczne z 350 zł do 250 zł.

W związku ze zgłaszanymi przez samorząd zawodowy pracowników ochrony przypadkami doliczania stawki VAT do ceny badania, określono w § 12 ust. 2, że opłatę za badania wykonywane przez podatników podatku od towarów i usług, zobowiązanych do rozliczenia podatku od towarów i usług, podwyższa się o kwotę tego podatku obliczoną przy zastosowaniu obowiązującej, w dniu wykonania badań, właściwej stawki podatku od towarów i usług, tylko w przypadku ubiegania się o wydanie licencji pracownika ochrony fizycznej.

Uchylono § 13, dotyczący wskazania jaki podmiot ponosi opłatę za badania lekarskie i psychologiczne, uznając, że regulacja w nim zawarta dotyczy materii ustawowej, stąd nie powinna się znaleźć w treści rozporządzenia. W przypadku braku tego przepisu, koszty badań osób posiadających licencję pracownika ochrony fizycznej, pokrywał będzie nadal pracodawca, gdyż wynika to z przepisów ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.). Z kolei osoby, ubiegające się o wydanie licencji pracownika ochrony fizycznej, każdorazowo będą pokrywały koszty badań.

Przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Projektowane rozporządzenie nie podlega notyfikacji zgodnie z trybem przewidzianym w przepisach dotyczących sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych.

Ocena Skutków Regulacji

1. Wskazanie podmiotów, na które oddziałuje regulacja

Niniejszy projekt rozporządzenia będzie miał wpływ na osoby ubiegające się o wydanie licencji pracownika ochrony fizycznej pierwszego i drugiego stopnia oraz osoby posiadające licencję pracownika ochrony fizycznej, a także na lekarzy i psychologów uprawnionych do przeprowadzania badań lekarskich i psychologicznych ww. osób.

2. Konsultacje społeczne

Równoległe do uzgodnień międzyresortowych, projektowana regulacja zostanie skonsultowana z następującymi podmiotami:

1. Centralnym Instytutem Ochrony Pracy;
2. Instytutem Medycyny Pracy im. prof. J. Nofera w Łodzi;
3. Instytutem Medycyny Wsi w Lublinie;
4. Instytutem Medycyny Pracy i Zdrowia Środowiskowego w Sosnowcu;
5. Ogólnopolskim Porozumieniem Związków Zawodowych;
6. Forum Związków Zawodowych;
7. Federacją Związków Zawodowych Pracowników Ochrony Zdrowia;
8. NSZZ „Solidarność”;
9. Federacją Związków Pracodawców Zakładów Opieki Zdrowotnej RP;
10. Naczelną Izbą Pielęgniarek i Położnych;
11. Naczelną Radą Lekarską;
12. Konfederacją Pracodawców Polskich;
13. Polską Konfederacją Pracodawców Prywatnych;
14. Polską Izbą Ochrony Osób i Mienia;
15. Polskim Związkiem Pracodawców Ochrona;
16. Ogólnopolskim Związkiem Zawodowym Pracowników Ochrony;
17. Business Centre Club;
18. Krajową Izbą Gospodarczą;
19. Konsultantem Krajowym w dziedzinie Medycyny Pracy;
20. Konsultantem Krajowym w dziedzinie psychologii klinicznej;
21. Polskim Towarzystwem Psychologicznym;
22. Polskim Towarzystwem Medycyny Pracy.

Ponadto projekt zostanie umieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej Ministerstwa Zdrowia zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o

działalności lobbingsowej w procesie tworzenia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414 z 2009 r. Nr 42, poz. 337 oraz z 2011 r. Nr 106, poz. 622 i Nr 161, poz. 966).

Wyniki konsultacji zostaną omówione po ich zakończeniu.

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i jednostek samorządu terytorialnego

Wejście w życie projektu rozporządzenia nie będzie miało wpływu na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i jednostek samorządu terytorialnego.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy

Projekt rozporządzenia nie będzie oddziaływał na rynek pracy.

5. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Wejście w życie projektu rozporządzenia będzie miało wpływ na konkurencyjność i przedsiębiorczość gospodarki. Przepisy projektowanej regulacji umożliwią lekarzom i psychologom spełnianym wymagania określone w § 3 i § 5 ust. 3 projektu rozporządzenia przeprowadzanie badań lekarskich i psychologicznych wyżej wymienionych osób.

Zakładając, że rocznie przeprowadza się około 50.000 badań, należy przyjąć, że na 1 lekarza przypada średnio 43 pacjentów tygodniowo, natomiast na 1 psychologa 77 pacjentów. Szacuje się, że lekarzy spełniających wymagania określone w § 3 i § 5 ust. 3 projektu rozporządzenia jest około 1.166, natomiast psychologów spełniających ww. wymagania jest około 644.

W wyniku rezygnacji z przeprowadzania obowiązkowych badań przez specjalistę neurologa i otolaryngologa i zmniejszenia w związku z tym, wysokości łącznej opłaty za badania lekarskie i psychologiczne z 350 zł do 250 zł., nastąpi obniżenie dochodów placówek wykonujących przedmiotowe badania.

6. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny

Przedmiotowy projekt rozporządzenia nie będzie miał wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

7. Wpływ regulacji na zdrowie społeczeństwa

Przedmiotowy projekt rozporządzenia nie będzie miał wpływu na zdrowie społeczeństwa.